

**Totivs Ivris Canonici Compendivm, Siue, Brevis Svmma In
Qvinque Libros Decretalivm Sacri Concilii Tridentini
Decretis Accommodata**

In Qva Ivris Canonici Primæ Institutviones, seu Elementa ita traduntur, vt plurima breuiter ac decisiuè explicentur, & Canonum, Glossarum, ac Doctorum receptorum auctoritate communiuntur ...

Axel, Johannes Honorius van

Coloniae Agrippinae, 1656

De Consuetudine. Titulus IV.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61552](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61552)

dispensandi sit concessa. c. 1. & ibi Franc. in ult. not. de atat. & qual. in 6. c. 1. & 2. de fl. presbye. in 6. Absolutio ꝑ dispensationem sive indulgentiam à commisso crimine in utroque foro non datur, nisi post actam pœnitentiam, c. 1. & ibi Pan. num. 5. qui Cler. vel nov. velejus partem; c. ex tenore de temp. ordin. & non abolet infamiam aut rehabilitat ad ordines, vel beneficia, quia pœnam tantum remittit, l. fin. C. de gen. abol. l. tutor. l. generalis C. de sentent. pass. & iterum dimissa crimina in ultionem venire non patitur. c. de his & ibi gloss. & Can. de accus. Rehabilitatio, reintegratio sive restitutio expresse est concedenda, §. cum autem 15. vers. sed si Instit. quib. mod. ius pat. pot. sol. & ibi DD. l. 1. C. de sent. pass. & restit. & in terminis nostris Paris. conf. 88. num. 19. & seqq. vol. 4. Ioan. Andr. in c. dudum el. 2. num. 24. de elect. & ibi Host. num. 35. in qua debet fieri mentio, de alio simili delicto alias commisso, à quo absolutus & rehabilitatus fuit: l. desertorem l. non omnes ff. de remilit. c. cum haberet de eo qui duxit in matrimonium quam & c. hoc vestra & ibi gloss. 11. dist. l. 3. C. de episcop. audient. Garc. de benef. p. 2. c. 3. numer. 28. & seqq.

De Consuetudine.

Titulus IV.

S V M M A R I A.

- 1 Consuetudo, ut inducatur, tria requiruntur.
- 2 Consuetudo interpretativa non est necesse quod sit præscripta.
- 3 Consuetudinis effectus.
- 4 Consuetudo à præscriptione differt.
- 5 Consuetudo probanda est in specie.
- 6 Consuetudo centenaria, aut immemorabilis non censetur sublata.

DICTUM est de iure scripto, quod consistit in constitutionibus & rescriptis;

nunc breviter agamus, de iure non scripto, quod consistit in consuetudinibus. Subticitis traditis per gloss. & DD. in §. ex non scripto Instit. de iure nat. gent. & per Gail. obs. 31. lib. 2. Jus canonicum ad inducendum consuetudinem contra jus commune, (juri naturali cujus transgressio, periculum salutis inducit, quacunque consuetudine non potest derogari.) c. qua contra & seqq. 8. dist. c. fin. hoc tit. l. 2. C. qua sit long. consuetudo c. ex parte vestra hoc tit. c. 1. hoc tit. in 6. Requirit ꝑ primo, quod sit rationalis: c. fin. & ibi gloss. in verbo rationalis hoc tit. & ibi DD. consuetudo, sine veritate, vetustas est erroris: c. veritate & c. seqq. 8. dist. dicitur rationalis illa, quæ, vel cujus similis, approbatur à jure, arbitrio iudicis. Ioan. Andr. in d. c. fin. nu. 26. & seqq. post gloss. in verbo rationalis & in Can. Secundo frequentiam actuum, §. e non scripto & ibi gloss. in verbo diuturni Instit. de iur. gent. nat. & civili l. sed & ea l. nam imperator ff. de leg. arbitrio iudicis, l. 1. in fine & l. seqq. ff. iur. deliber. l. in venditione §. 1. vers. de tempor. ff. de bon. auc. iud. poss. l. 1. §. effractores ff. de effract. & c. l. continuus §. cum ita ff. de verb. oblig. iudiciorum, sive non iudiciorum: l. eum de consuetudine ibi an etiam cony. dicto & c. & l. nam imperator ubi consuetudinem aut rerum perpetuo iudicatarum ff. de leg. & c. Bart. in l. de quibus nu. 12. & 13. ff. de leg. Quæ æquipolleat consensui dato in communi, non in particulari: l. 1. C. qua sit long. consuetud. l. an in totum C. de adif. prin. l. cum de consuetudine ff. de leg. & c. gl. fin. in c. vers. item requiritur quod maior hoc tit. Tertio quod sit præscripta, id est obtenta, per cursum temporis ad præscriptionem requisiti: iure civili sufficiunt decem anni, etiam in consuetudine contra jus civile: l. de quibus & ibi gloss. in verbo inveterata, & l. diuturna ff. de leg. gloss. in rub. C. qua sit long. consuetudo. iure canonico

canonico ad inducendam consuetudinem, contra expressum canonem, vel rationem canonis, requiritur tempus quadraginta annorum: c. cum de beneficiis de prob. in 6. c. cum Ecclesia de caus. possess. c. auditus de prescript. gloss. in c. fin. in verbo legitime hoc tit. in l. de quibus num. 43. & seqq. ubi limitat utrumque membrum ff. de leg. Caesar. decis. 1. hoc tit. in principio. Capra conclus. 13. decem annorum ad inducendam consuetudinem præter jus; gloss. in c. fin. in verbo consuetudo hoc tit. in 6. & ibi Franc. sub numero 5. ubi limitat duobus modis, & Can. Rot. decis. 615. numero 4. p. 1. vel contra communem opinionem Doctorum. Put. decis. 240. lib. 3. in fine Achil. decis. 10. de dol. & cont. l. si de interpretatione & l. seq. & ibi gloss. in verbo perpetuo ff. de leg. qui incipiunt currere à primò die actus, qui contra, vel præter juris dispositionem fit. Bart. in l. de quibus numero 15. in 2. lect. ff. de leg. Ioan. And. in tract. de consuetud. possess. post c. fin. hoc tit. numero 39. Consuetudo ¶ interpretativa, debet esse proxima, & non remota, &c. l. si mater C. ne de stat. defunct. post quinque, quer. c. 3. & ibi gloss. in verbo ultimo & Can. de caus. possess. & propriet. Greg. xv. decis. 325. & ibi late annot. non est necesse, quod sit legitime præscripta: & suffragatur intra tempus decennii, l. si de interpretatione ff. de leg. Butr. in c. fin. sub numero 47. vers. ex his dicitur ubi tradit multa exempla hoc tit. Crescent. decis. 1. de Constitut. Put. decis. 12. libro 3. nisi auferat jus quæsitum alteri, de quo constat; Bart. in l. labeo numero 6. ff. de supp. leg. Butr. decis. 15. libro 3. Crescent. decis. 1. num. 5. & sexto Rot. divers. decis. 574. numero quarto parte 1. Consuetudo ¶ interpretatur legem ambiguam: l. si de interpretatione l. minime ff. de leg. quando

providet in casu non deciso; de novo jus inducit: d. l. de quibus in princ. & ibi gloss. 1. quando est contra legem, eam abrogat. Bart. in d. l. de quibus num. 5. sus. Ioan. And. in d. tract. de consuet. c. 55. Pan. in c. fin. sub numero secundo vers. ultimo concludendum & numer. seqq. hoc tit. Non potest detrahete substantiæ actus, ipso actu remanente, c. 2. hoc tit. in 6. c. cum terra & ibi Pan. numero primo & 2. de elect. Differt ¶ consuetudo à 4 præscriptione, quia ex præscriptione acquiritur jus privato, vel omnibus de clero, vel autertur jus quæsitum, aliis certis personis, aut collegio, c. cum dilectus & ibi Pan. hoc tit. c. cum ecclesia & ibi Pan. numero 45. de caus. possess. & prop. Pan. in c. fin. numero secundo hoc tit. Cas. decis. 1. numero tertio & quarto hoc tit. & decis. 2. numero quarto de his que fiunt à maiori part. capit. siue illud jus trahatur ex publico, siue ex privato: consuetudine vero non acquiritur jus alicui privato, sed in publico, undecunque causetur, etiam si ex privato jus trahatur: l. venditor §. si constat. ff. comm. prad. Pan. in c. fin. numero 20. hoc tit. Ioan. And. in c. non est in fine hoc tit. in 6. item in consuetudine, cum sit quædam lex, inspicitur sola voluntas, siue consensus, nec requiritur titulus, aut bona fides: in præscriptione requiritur titulus, & bona fides: gloss. fin. in c. fin. vers. sed quam differentiam hoc tit. qua ponit alias differentias & Can. late Felin. in c. auditu numero 22. de prescript. Bald. in l. imperium in 1. repet. sub numero 13. ff. de iurisd. omn. iud. Rip. in c. cum ecclesia sutrina num. 124. & seqq. de caus. possess. & propriet. Semper ¶ consuetudo probanda est in specie & in casu, de quo agitur, Cyn. in l. 2. numero 21. & 22. & seqq. C. qua sit long. consuet. Salyc. in l. 1. numero 23. & 24. eod. Butr. in c. fin. numero 67. & 68. hoc tit. ord. conf.

257. post numerum 3. etiam interpretativa: *Surd. conf. 254. numero 26. ubi plures quotas allegat Greg. xv. decis. 162. non inducitur ex usu difformi, l. nemo §. temporaria ff. de reg. iur. Bart. in l. 2. numero 27. ff. solut. matrim. & ibi DD. afflicti. decis. 280. num. 9. Bald. in l. non solum in fine ff. de jur. dat. Greg. xv. decis. 162. numero 8. & ibi annot. vel ab actu, qui ex mera facultate procedit: Pan. in c. quod translationem numero quarto de offic. leg. Pan. in c. abbate numero decimo de verb. signif. Greg. xv. decis. 162. numero 10. & ibi annot. Et unicus actus contrarius probat consuetudinem non extare, etiam si mille actus, ad inducendam consuetudinem essent gesti. Bart. in l. semper in stipulationibus in fine ff. de reg. iur. & ibi Cagn. numero duodecimo & DD. Greg. xv. decis. 162. numero 9. & ibi annot. Quando fit mentio de antiqua consuetudine, vel de longæva, vel inveterata, vel his similibus semper intelligitur, quod sit legitime præscripta per quadraginta annos. Franc. post gloss. in c. generali numero 8. de elect. in c. & ibi Can. Consuetudo ꝑ centenaria aut inmemorabilis nunquam censetur sublata etiam per verba universalia, quacunque consuetudine non obstante, nisi exprimat. Felix. in rub. de præscript. numero 18. Prob. ad Monach. in c. 1. num. 24. de præscript. in 6. gloss. in aut. ut de cetero commut. rei immot. & in verbo præsumptione Gonzal. in reg. Can. cell. de mens. & altern. gloss. 33.*

De postulatione Prælatorum.

Titulus V.

S V M M A R I A.

- 1 Postulationis definitio.
- 2 Postulandi quinam sint.
- 3 Postulatio duplex, solemnis, & non solemnis.
- 4 Postulatio per postulationem nullum jus acquiritur.

- 5 Postulantes quando possunt à postulatione recedere.
- 6 A quo postulatio admittatur.
- 7 Postulantium indignum pena.
- 8 Admissa postulatione per superiorem, postulatio jus acquiritur.
- 9 Admissio postulationis habet vim confirmationis.

MAGISTRATUS jura tuentur, l. 2. §. post originem, ff. de orig. jur. c. ubi periculum §. præterea de elect. in 6. qui jure canonico assumuntur, per postulationem, electionem, aut translationem, de quibus subjicit: & quia postulatio innititur gratiæ, præmittit titulum de postulatione prælatorum. Postulatio ꝑ est ejus, qui eligi non potest, in prælatum à superiore concors capituli facta petitio, c. 1. §. postulationem & §. pen. h. tit. servatis formis, Pan. in d. c. quia propter n. 9. vers. quero secundo c. scriptum c. bona el. 2. de elect. c. in caus. & ibi Innoc. num. primo, de elect. cap. quia propter de elect. dico concors, quia facta à minori, quam tertia parte capituli, non solet admitti: c. bona memoria el. 1. hoc tit. & si concurrat cum electione alterius, non admittitur, nisi numerus postulantium sit duplor major: c. scriptum est de elect. gl. in d. c. bon. mem. el. 1. in verb. in tanta. concurrentibus pluribus postulationibus admittitur ea, quæ celebrata est à duabus partibus, urgente necessitate: Pan. in c. auditus n. 9. de el. & ibi Anch. sub nu. tertio, vers. quero generaliter & Can. Postulandi ꝑ sunt, omnes qui patiuntur defectum dispensabilem, secus si indispensablem, c. primo §. penul. hoc tit. & ibi gloss. in verbo personam Pan. in c. fin. n. 8. in fin. hoc tit. aut durum sit super eo dispensari. c. post translationem de renunc. in fin. c. officii de elect. propter quem non possunt exercere officium, ad quod promoventur, vel alias inhabilitantur à jure: Pan. in c. fin. sub n. 8. vers. 3. regula h. tit. c. quia diligentia & c. quisquis de